

Стан поширення карантинних організмів на території України у 2018 році*

Американський білий метелик

В порівнянні з минулим роком площа під карантинном по американському білому метелику зменшилась на 12959,6159 га і станом на 01.01.2019 року складає 36417,1311га.

Суттєве зменшення площ відбулось у Дніпропетровській області. Повністю скасовано карантинний режим у Апостолівському, Петропавлівському та Покровському районах цієї області на загальній площі 19632,93 га та частково у Гадяцькому районі Полтавської області на площі

0,9359 га.

Також у 2018 році були виявлені нові вогнища шкідника та запроваджено карантинний режим у Вінницькій, Житомирській, Миколаївській, Рівненській, Херсонській, Хмельницькій та Черкаській областях на загальній площі 6674,25 га.

У 2019 році одночасно зі зменшенням площ зараження очікується й збільшення площ насаджень заселених американським білим метеликом.

Західний кукурудзяний жук

За результатами проведених обстежень на виявлення західного кукурудзяного жука, за допомогою феромонних пасток та візуально, вперше у 2018 році виявлено шкідника на території Київської (3 райони), Кіровоградської (2 райони), Миколаївської (1 район), Одеської (7 районів) та Черкаської (3 райони) областей, карантинний режим запроваджено на загальній площі 15394,85 га.

Також виявлено нові вогнища шкідника та запроваджено карантинний режим у Вінницькій, Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Рівненській, Тернопільській та Хмельницькій областях.

В цілому по Україні площа під карантинним режимом по західному кукурудзяному жуку збільшилась на 19188,5676 га.

Станом на 01.01.2019 року шкідник розповсюджений в 15 областях, 120 районах, 779 населених пунктах на загальній площі 108139,1676 га.

У 2019 році прогнозується збільшення площі в результаті виявлення нових вогнищ. Тому, необхідно здійснювати комплекс карантинних заходів щодо цього шкідника із застосуванням певних обмежень та дотримання сівозмін (рекомендовано висівати багаторічні трави), в яких кукурудза поверталась би на своє місце не раніше 3-х років.

* інформацію про фітосанітарний стан України у 2018 році надано без врахування площ зараження карантинними організмами на неконтрольованих територіях Донецької та Луганської областей.

Західний квітковий трипс Тютюнова білокрилка Біла іржа хризантем

У 2018 році державними фітосанітарними інспекторами були проведені комплексні обстеження господарств закритого ґрунту всіх форм власності.

На 01.01.2019 року площі зараження білою іржею хризантем та тютюною білокрилкою залишились без змін і становлять 1,5 га та 0,49 га відповідно.

В порівнянні з минулим роком площа під карантинном по західному квітковому трипсу зменшилась на 7 га і становить 5,59 га: в результаті здійснення комплексу встановлених фітосанітарних заходів та за результатами проведеного моніторингу, повністю скасовано карантинний режим в Донецькій області, м. Краматорськ на площі 1 га та в Дніпропетровській області, Нікопольському районі на площі 6 га.

В 2019 році за прогнозами фахівців площі зараження тютюною білокрилкою та білою іржею хризантем залишаються без змін, а також очікується зменшення площ під західним квітковим трипсом.

Середземноморська плодова муха

Середземноморську плодову муху в Україні регулярно виявляють при інспектуванні та фітосанітарній експертизі імпортованих фруктів.

Вперше вогнища середземноморської плодової мухи виявлені у 2007 році в Одеській області. Було розроблено та прийнято план заходів щодо локалізації та ліквідації вогнищ середземноморської плодової мухи.

Станом на 01.01.2019 року площа залишається без змін і становить 9,9 га.

У 2019 році буде продовжено спостереження за імовірною адаптацією шкідника в цьому регіоні.

Картопляна міль

Станом на 01.01.2019 року загальна площа під карантинном становить 1575,3105 га.

В порівнянні з 2017 роком, у цьому році площа зараження збільшилась на 90,7 га в результаті виявлення нових вогнищ та запровадження карантинного режиму в 4-х районах Запорізької області на площі 62,7 га та в 2-х районах Херсонської області на площі 28 га.

На сьогодні картопляна міль поширена в 5 областях України (Донецька, Запорізька, Одеська, Харківська та Херсонська).

У 2019 році можливе як зменшення так і збільшення площ заселення картопляною міллю. Зважаючи на те, що погодні умови постійно змінюються (клімат теплішає) та стають сприятливими для розвитку шкідника, необхідно посилити контроль за станом насаджень пасльонових культур в господарствах всіх форм власності та в приватному секторі.

Південноамериканська томатна міль

Вперше в цьому році запроваджено карантинний режим по південноамериканській томатній молі в Запорізькій області в Гуляйпільському, Мелітопольському та Кам'янка-Дніпровському районах на загальній площі 52,7 га.

Також в результаті проведених обстежень виявлені нові вогнища шкідника в Скадовському районі, та вперше в Білозерському і Голопристанському районах Херсонської області. Запроваджено карантин режим на 83,95 га.

Станом на 01.01.2019 року загальна площа зараження становить 966,5716 га.

За прогнозами фахівців в наступному році можливе як збільшення так і зменшення площ під карантинном по цьому шкіднику.

Пасмо льону

В порівнянні з минулим роком площа зараження пасмом льону збільшилась на 542 га.

За результатами проведеного фітосанітарного моніторингу посівів льону у 2018 році, хвороба виявлена в 3 районах (Яворівському, Радехівському та Бродівському) Львівської області на загальній площі 432 га.

Також нові вогнища виявлено вперше в Семенівському районі Чернігівської області та запроваджено карантинний режим на площі 110 га.

Хвороба поширена в Житомирській, Львівській та Чернігівській областях України. На 01.01.2019 року площа зараження становить 767 га.

За прогнозами фахівців в наступному році можливе збільшення площ під пасмо льону.

Рак картоплі

На сьогодні захворювання поширене в шести областях України.

Після здійснення комплексу встановлених карантинних заходів та за результатами проведеного моніторингу скасовано карантинний режим в Турківському районі Львівської області: в 2 населених пунктах, на 208 присадибних ділянках на загальній площі 42,7 га.

На сьогодні площа під карантинним режимом по раку картоплі складає 2411,954 га.

У поточному році можливе зменшення площ зараження збудником хвороби за умов широкого впровадження вирощування ракостійких сортів картоплі.

Бактеріальний опік плодових

Станом на 01.01.2019 року площа зараження бактеріальним опіком плодових залишилась без змін і становить 22,7 га: Волинська область - 14,7 га, Кіровоградська область - 8 га.

У 2019 році, за прогнозом фахівців, площа зараження бактеріальним опіком плодових залишиться без змін.

Бактеріальне в'янення кукурудзи

В порівнянні з 2017 роком площа зараження бактеріальним в'янням кукурудзи збільшилась на 187 га і становить 3670,48 га.

У 2018 році вперше виявлено хворобу та запроваджено карантинний режим на території Вінницької області, Козятинському районі, на площі 71 га.

Нові вогнища захворювання виявлені в Стрийському та Городоцькому районах Львівської області, запроваджено карантинний режим на загальній площі 116 га.

З метою запобігання подальшого поширення хвороби необхідно дотримуватися фітосанітарних заходів: знищення решток рослинних відходів після збирання врожаю, дотримання агротехніки вирощування, сівозміни, обробка насінневого матеріалу препаратами, систематичний моніторинг земельних угідь впродовж вегетації та заборона вивезення і реалізації об'єктів регулювання з карантинної зони без відповідних фітосанітарних документів.

Віспа (шарка) слив

Хвороба поширена в 4-х областях України: Закарпатській, Львівській, Одеській та Тернопільській.

Станом на 01.01.2019 року площа під карантинним режимом по віспі слив складає 3981,68 га.

У 2018 році скасовано карантинний режим в Овідіопольському районі Одеської області на площі 17 га.

За прогнозами фахівців площі під карантинним режимом можуть як збільшуватись так і зменшуватись.

Ризоманія буряку

Станом на 01.01.2019 року загальна площа по ризоманії буряку становить 231,58 га, що в порівнянні з минулим роком менше на 198 га.

У 2018 році, після здійснення комплексу встановлених карантинних заходів, та за результатами проведеного моніторингу карантинних вогнищ повністю скасовані карантинні обмеження по ризоманії в Бродіівському та Сокальському районах Львівської області на загальній площі 154 га, в Підгаєцькому, Монастирському та Підволочиському районах Тернопільської області на загальній площі 16 га, та в Бахмацькому районі Чернігівської області на площі 28 га.

Для запобігання поширення хвороби необхідно дотримуватись карантинних заходів при ввезенні, вивезенні, перевезенні, зберіганні коренеплодів буряку і садивного матеріалу з ґрунтом та впроваджувати стійкі до ризоманії гібриди цукрового буряку.

За прогнозами фахівців у 2019 році можливе зменшення площ під ризоманією буряку.

Неповірус кільцевої плямистості тютюну

У 2018 році за результатами обстежень було вперше виявлено та запроваджено карантинний режим по неповірусу кільцевої плямистості тютюну на території Теофіпольського району Хмельницької області на площі 65,6 га.

Також за результатами проведеного моніторингу карантинних вогнищ повністю скасовано карантинний режим у Рівненській області, Гощанському районі на площі 247,7 га.

На сьогодні хвороба поширена в Житомирській та Хмельницькій областях на загальній площі 293,49 га.

За прогнозами фахівців у 2019 році площа під карантинном

залишиться без змін.

Бура гниль картоплі

Вперше захворювання виявлено в 2016 році в Житомирській області Брусилівському районі.

Станом на 01.01.2019 року площа під карантинним режимом по бурій гнилі картоплі залишається без змін і складає 70 га.

Джерелом інфекції збудника є ґрунт, уражені рослинні рештки і насінневі бульби. Резерваторами інфекції є бур'яни з родин пасльонових, мальвових, бобових.

Для вчасного виявлення захворювання необхідно проводити моніторинг сільськогосподарських угідь, місць зберігання та переробки рослинної продукції, пунктів ввезення об'єктів регулювання і прилеглої до них 3-х кілометрової зони. Інспектування бульб рекомендується здійснювати перед садінням та в період збирання урожаю картоплі. Моніторинг посадок картоплі необхідно проводити в період цвітіння (початок прояву симптомів).

Золотиста картопляна нематода

Загальна площа зараження золотистою картопляною нематодою станом на 01.01.2019 року складає 4277,2472 га, що в порівнянні з минулим роком менше на 196,82 га.

У 2018 році зменшення зараженості площ спостерігалось у Волинській, Житомирській, Львівській, Рівненській та Хмельницькій областях на загальній площі 200,07 га.

Одночасно зі зменшенням спостерігалось виявлення нових вогнищ зараження та запроваджено карантинний режим в Волинській (Володимир-Волинський р-н), Житомирській (Народицький р-н), Закарпатській (Воловецький р-н) та Івано-Франківській (Верховинський р-н) областях на загальній площі 3,2498 га.

Вирощування нематодостійких сортів картоплі, таких як: Повінь, Обрій, Фантазія, Дніпрянка, Санте, Слов'янка, Лілея сприяє зменшенню ризику розповсюдження золотистої картопляної нематоди.

У 2019 році можливе як зменшення так і збільшення площ під карантинном.

Амброзія полинолиста

Амброзія полинолиста окремими вогнищами поширена на території всіх областей України.

В порівнянні з минулим роком, у 2018 році площа засмічення амброзією полинолистою в Україні зменшилась на 3599,95 га і станом на 01.01.2019 року складає 3084432,3367 га.

Збільшення площ під амброзією пов'язано з виявленням нових вогнищ в Вінницькій, Донецькій, Житомирській, Луганській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Хмельницькій та Черкаській областях на загальній площі 1769,75 га.

Поряд з тим, за рахунок проведення ревізії старих вогнищ та агротехнічних заходів, зменшення площ під бур'яном відмічено в Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській, Полтавській та Рівненській областях на загальній площі 5369,7 га.

У 2019 році площі під амброзією полинолистою будуть як збільшуватись, за рахунок розширення старих вогнищ і в результаті виявлення нових вогнищ бур'яну так і зменшуватись за рахунок застосування комплексу заходів боротьби проти даного бур'яну.

Гірчак рожевий (повзучий)

Станом на 01.01.2019 року гірчак рожевий розповсюджений в 5-ти областях України, на загальній площі 224216,85 га.

Після здійснення комплексу встановлених фітосанітарних заходів, та за результатами проведеного моніторингу було частково скасовано карантинний режим в Генічеському районі Херсонської області на площі 874,2 га.

В 2019 році, за прогнозами фахівців, площа під бур'яном залишиться без змін.

Паслін колючий

Паслін колючий розповсюджений в одній області України – Херсонській.

У 2018 році площа забур'яненості по Україні пасльоном колючим залишилась без змін і складає 134 га.

За прогнозами фахівців у 2019 році площа під пасльоном колючим залишиться без змін.

Повитиця польова

Станом на 01.01.2019 року площі, що знаходяться під карантинном по повитиці польовій складають 22865,243 га.

Після здійснення комплексу встановлених фітосанітарних заходів, та за результатами проведеного моніторингу було повністю скасовано карантинний режим на території Волинської області (Ковельському р-н) на площі 21,7 га, в Диканському районі Полтавської області на площі 0,4 га та частково в Томаківському районі Дніпропетровської області на площі 40 га.

У 2019 році очікується зменшення ареалу повитиці польової. Це можливо насамперед за рахунок відведення земель с/г призначення під забудову, проведення ревізії старих вогнищ та зменшення площ під багаторічними травами та овочевими культурами.

Повитиця Лемана

Повитиця Лемана розповсюджена в Дніпропетровській та Луганській областях України.

У 2018 року запроваджено карантинний режим в м. Лисичанськ (розширення старих вогнищ) Луганської області на площі 0,05 га.

Станом на 01.01.2019 року загальна площа засміченості повитицею Лемана становить 1,26 га.

За прогнозами фахівців, наступного року площа під карантинном по повитиці Лемана залишиться незмінною.

Повитиця одностовпчикова

Станом на 01.01.2019 року площа під карантинном залишилась без змін і становить 3,54 га. Поширена повитиця одностовпчикова в Запорізькій, Луганській та Харківській областях України.

Повитиця одностовпчикова паразитує переважно на деревах й чагарниках: культурних, декоративних і лісових. З трав'янистих рослин паразитує на соняшнику, полину, кропиві деяких зонтичних.

За прогнозами фахівців, наступного року площа засміченості залишиться без змін.

Ценхрус довгоголовий

Загальна площа засміченості ценхрусом довгоголовим по Україні на 01.01.2019 року становить 20084,92 га. Вогнища бур'яну розповсюджені в Дніпропетровській, Миколаївській, Одеській, Харківській та Херсонській областях.

Для локалізації бур'яну необхідно дотримуватись карантинних обмежень, обов'язково проводити скошування в період появи волоті або виполювати та негайно знищувати, не допускаючи розсіювання бур'яну.

У 2019 році, за прогнозами фахівців можливе зменшення площі засмічення в Харківській області.

Сорго алепське або гумай

В Україні вперше було запроваджено карантинний режим по даному бур'яну у 2003 році на території Одеської області.

Станом на 01.01.2019 року площа засмічення бур'яном залишається без змін та складає 865,4 га.

Сорго алепське або гумай - багаторічний коренепаростковий бур'ян. Засмічує польові та овочеві культури, сади, виноградники.

У 2019 році збільшення вогнища бур'яну в Україні не очікується.

